

Australië met nieuw systeem naar goud

DE TERUGVAL VAN EUROPA

Australië werd in Dublin voor het eerst in de geschiedenis tot wereldkampioen gekroond. De ploeg van ex-international Richard Charlesworth versloeg voor ruim 5500 toeschouwers in de finale het verrassend tot de eindstrijd doorgedrongen Argentinië met 2-0. Michelle Andrews benutte in de tweede helft een door de Nederlandse scheidsrechter Mirjam van Gemert dubieus toegekende strafbal en een minuut later bracht de 29-jarige Jackie Pereira de gedoodverfde favoriet definitief in het bezit van de wereldtitel.

door TIM STEENS foto's JEROEN VAN BERGEN

Na vier dagen zag het er nog slecht uit voor de Aussies, want ze verloren in het openingsduel met 2-1 van Rusland en kwamen drie dagen later tegen Spanje niet verder dan een gelijkspel (1-1). In een rechtstreeks duel met Korea lieten de Australische dames echter zien dat zij, samen met poulewinnar Argentinië, het meeste recht hadden op een plaats bij de laatste vier. Na zestien minuten leidde Australië tegen Korea, in de beste wedstrijd van het toernooi, al met 3-0 om uiteindelijk met 4-1 aan het langste eind te trekken. Korea had bij het laatste wereldtiteltoernooi in Sydney nog een bronzen medaille veroverd en was ook tijdens de Olympische Spelen van Seoel (1988) en van Barcelona (1992)

bij de eerste vier geëindigd.

Argentinië was de grootste revelatie van het WK, hoewel de voorstekenen van het succes zich vorig jaar al enigszins hadden aangediend. Argentinië werd toen in Terrassa (Spanje) wereldkampioen bij de junioren door in de finale Australië met 2-1 te verslaan en voor negen speelsters die er vorig jaar ook bij waren, kon in Dublin dus de tweede wereldtitel binnen één jaar in de wacht gesleept worden. In de finale stonden twee ploegen tegenover elkaar met totaal verschillende spelsystemen. Het altijd offensief ingestelde Australië (met slechts drie speelsters van het zilveren WK-junioren team in de gelederen) en het puur vanuit een solide verdediging opere-

vijf tegendoelpunten, allemaal van Australische makelij. Drie in de met 3-1 verloren poulewedstrijd en twee in de finale.

'Wij speelden in de finale om te winnen en Argentinië om niet te verliezen,' aldus het commentaar van Charlesworth na afloop van de behaalde wereldtitel, die hij eerder in 1986 (in Londen) als speler won. Het Australische spel kenmerkte zich het hele toernooi vooral door het voortdurend wisselen van speelsters. Direct vanaf het beginsignaal is het op de Australische bank dan ook een drukte van belang. Charlesworth: 'Dat is een stijl die we ons de laatste twee jaar eigen hebben gemaakt. De speelsters zijn er intussen aan gewend en hebben er absoluut geen problemen mee. Ze kunnen in de relatief korte tijd dat ze in het veld staan alles geven, omdat ze weten dat ze daarna weer even rust krijgen. Bovendien is het erg verwarrend voor onze tegenstanders, want wie moet je dekken? We wisselen alleen niet in onze achterste lijn. Die staat vast, anders zou het voor ons zelf te onrustig worden. De meeste hockeykenners kijken vrij sceptisch naar deze tactiek, maar zoals in elke sport geldt ook hier dat de winnaar altijd gelijk heeft. De inter-change regel zorgt voor een nieuwe generatie hockeyers die ermee opgroeit en niet beter weet. Maar ik kan me voorstellen dat de wat

reurende Argentinië. In zeven wedstrijden scoorde Australië 17 doelpunten en had tevens het hoogste aantal doelpogingen: 110. Daarnaast stond de ploeg van Charlesworth de meeste keren buitenspel (22 in 7 duels), waarmee de offensieve bedoelingen ook statistisch gezien onderstreept werden. Argentinië daarentegen incasseerde in zeven duels slechts

Australië wilde winnen, Argentinië niet verliezen. Rechelle Hawkes belaagt de Argentijnse keeper.

De teloorgang van het Nederlands dameshockey is na de 0-2 nederlaag tegen Korea compleet. Bondscoach Bert Wentink, die na het WK zelf bedankte, aanschouwt de teleurstelling op de Nederlandse bank bij v.l.n.r.: Ellen Kuipers, Florentine Steenberghe en Noor Holsboer.

oudere generatie daar moeite mee heeft.'

Het brons ging naar Amerika, dat in de strijd om de derde plaats met 2-1 te sterk was voor Duitsland, waardoor Europa voor het eerst in de geschiedenis bij een wereldkampioenschap verstooken bleef van ere-metaal. Titelverdediger Nederland eindigde als zesde, Olympisch kampioen Spanje als achtste en Europees kampioen Engeland op de negende plaats, waardoor de terugval van Europa niet duidelijker tot uitdrukking kon komen.

Op de laatste dag van het WK waren er toch nog twee Nederlandse succesjes te noteren. Carina Benninga veroverde als assistente van coach Pam Hixon met de Amerikaanse ploeg een bronzen medaille, terwijl onze landgenote Mirjam van Gemert de finale floot, samen met Gill Clarke uit Engeland, die zich in de rust vanwege een blessure moest laten vervangen door Renee Chatas uit Amerika.

Wentink schiep gehoorzame, grijze muis

Nog tijdens het WK in Dublin trok bondscoach Bert Wentink de consequenties van het slechte presteren van het Nederlands dameshockey team. Direct na de uitschakeling van Oranje voor de halve finales hield Wentink de eer aan zichzelf en lichtte zijn begeleidingsgroep daarover in. Voor Mark Kaptein (assistent-trainer), Mieke van den Akker (manager), René Claassen (fysiotherapeut) en Inge de Punder (arts) betekende Dublin dus eveneens het eindstation. Twee dagen later (op zaterdag) maakte Wentink in Ierland zijn beslissing aan het bondsbestuur kenbaar en een uur voor het vertrek uit Dublin (op maandag) bracht hij de selectie op de hoogte van zijn besluit. 'Ik heb altijd gezegd dat we bij de eerste vier zouden eindigen,' aldus de 44-jarige Wentink. 'Dat is helaas niet gelukt en daar heb ik mijn conclusies aan verbonden.'

Het Nederlands team was in Dublin een roerloos schip. Een ploeg zonder bezieling, zonder de wil om te winnen, zonder enige uitstraling en zonder een echte leider. Zowel in als buiten het veld. Zonder strafcorner ook, want 33 pogingen in zeven duels leverde Oranje slechts één keer een directe treffer op (tegen Spanje) en éénmaal een door Wietske de Ruiter benutte strafbal (tegen China). Eveneens zonder scorend vermogen, want de in de competitie zo succesvolle Kampingspits Ellen Kuipers kwam in Dublin slechts tot twee doelpunten (tegen Amerika en tegen Spanje). Wentink vertrouwde in de Nederlandse aanval te veel op de onervaren Mijntje Donners (20) en Margje Teeuwen (20), terwijl hij Wietske de Ruiter en Hanneke Smabers elk greintje zelfvertrouwen ontnam door hen veel te vaak en onnodig te wisselen. Bovendien hield hij de van nature van enige werklust gespeende Ellen Kuipers veel te lang de hand boven het hoofd.

Na het wegvallen van Noor Holsboer in het hart van de defensie koos Wentink bovendien voor de verkeerde oplossing door Florentine Steenberghe van het middenveld naar de voorstoppersplaats te dirigeren, in plaats van de zeer sterk en gedisciplineerd spelende Machteld Derks daar te posteren. Ook voor de centrale middenveldpositie kwam Wentink er blijkbaar in Dublin pas achter, dat Suzan van der Wielen daar toch niet de ideale speelster was. In plaats van haar gedurende de (lange) voorbereiding nadrukkelijk te wijzen op haar tekortkomingen, moest de zonder twijfel talentvolle Van der Wielen pas tijdens het WK ondervinden hoe de bondscoach het precies wilde hebben. Als het er

echt op aankwam, moest Van der Wielen tandenknaarsend vanaf de kant toekijken hoe Jeannette Lewin de midden-midden positie innam.

In de Oranje-defensie bleek dat de flegmatieke Frederieke Grijpma nog steeds te veel risico in haar spel legt en dat keeper Daphne Touw haar team in het cruciale duel tegen Duitsland niet overeind kon houden. Ingrid Appels, aanvoerder Noor Holsboer en Jeannette Lewin waren de enige drie speelsters die in Dublin een acceptabel niveau haalden.

Wentink is er de afgelopen anderhalf jaar in geslaagd van Oranje een kleurloos geheel te maken. Daarnaast miste hij het vermogen zich in te leven in wat er in de spelersgroep leefde en duldde hij nauwelijks inspraak van zijn routiniers. Dat leidde tot een in zijn ogen gehoorzame spelersgroep, maar eveneens tot het afhaken van achtereenvolgens Carole Thate, Miekette Wouters, Jacqueline Toxopeus en Daniëlle Koenen. Vier speelsters die Oranje net dat beetje extra hadden kunnen geven om in de top-vier te belanden. De resultaten verbloeden echter veel van de interne problemen. Vorig jaar werd een tweede plaats op de Champions Trophy gehaald en dit jaar werd van de vijftien gespeelde oefenwedstrijden slechts éénmaal verloren (met Pasen tegen Korea 0-2) en tweemaal gelijk gespeeld (tegen Japan 1-1 en tegen Australië 1-1).

De gok van de KNHB met de internationaal onervaren Wentink en zijn assistent Mark Kaptein pakte dus volledig verkeerd uit. Al enkele weken voor het WK zegde het grootste gedeelte van de selectie het vertrouwen in de bondscoach op, maar besloot tegelijkertijd naar de buitenwereld toe te zwijgen. In de hoop zonder coach wereldkampioen te kunnen worden. Tijdens het WK spraken de meeste speelsters af niet meer voor Oranje uit te komen als Wentink zou blijven. De hockeybond zal nu op korte termijn een geschikte opvolger met naam en faam moeten vinden om zo snel mogelijk het verloren gegane terrein in te halen en de speelsters opnieuw te motiveren voor Oranje uit te komen. Hans Jorritsma, Tom van 't Hek, Frank Dikmoet en Marjolijn Bianchi zijn een paar namen die in de wandelgangen circuleren. Volgend jaar juni staat als eerste het Europees kampioenschap (in Amstelveen) voor de deur, gevolgd door het belangrijke Olympische kwalificatie-toernooi in Zuid-Afrika. Een mooie klus voor de nieuwe bondscoach om het ontspoorde dameshockey weer op de rails te krijgen. **TS**

De marsroute naar de schaduw

Na het ehech van de zesde plaats op de Olympische Spelen van Barcelona (1992), neemt Oranje na het WK nog steeds dezelfde plaats in op de wereldranglijst, een volstrekt onwaardige positie voor de KNHB met 130.000 leden en meer dan 300 kunstgrasvelden de grootste hockeybond ter wereld. Weliswaar kende het Nederlands team tijdens de vorig jaar in eigen land gehouden Champions Trophy (met een 2e plaats) een kleine opleving, maar in Dublin bleek overduidelijk dat die prestatie niet meer dan een incident is geweest.

Uiterekend tegen Amerika, dat geen serieuze clubcompetitie heeft en in Dublin mede gecoacht werd door ex-international Carina Benninga, kondigde het verval van Oranje zich aan. Na twee overwinningen (een moeizame 1-0 tegen China en een meer overtuigende 3-0 zege tegen Canada) werd de formatie van bondscoach Bert Wentink tegen Amerika keihard met de neus op de feiten gedrukt. Begin dit jaar had het Nederlands team nog probleemloos een oefenwedstrijd in Amstelveen met 3-1 van Amerika gewonnen, maar mede door het vroege wegvallen van aanvoerder Noor Holsboer (dijbeenblessure) had Oranje geen enkel verweer tegen het fysiek harde spel van de Amerikaanse dames en verloor dan ook met 1-2. 'Dat hoort bij het heden-

daagse hockey,' aldus Benninga. Ik heb hen geleerd van zich af te bijten. Alleen mooi en technisch begaafd hockey gaat tegenwoordig niet meer. De beuk moet er af en toe ook in.'

Door de nederlaag tegen Amerika werden de resterende twee duels tegen Engeland en Duitsland voor Nederland extra belangrijk. Oranje kon zich geen enkele misstap meer veroorloven. Dankzij een bevestiging van Jeannette Lewin, die in het povere duel tegen Engeland de aanvoersband van de geblesseerde Holsboer had overgenomen en tevens voor de enige treffer zorgde, bleef Oranje tot het laatst toe in de race voor een halve finale-plaats. Door de 1-0 zege van Amerika op China had Oranje zelfs aan een gelijkspel in de afsluitende poule-wedstrijd tegen Duitsland genoeg om op te gaan voor één van de ere-plaatsen. Het mocht echter niet zo zijn, want tegen Duitsland werd de titelverdediger binnen zeven minuten van al haar illusies beroofd. Na vijf minuten sloeg Melanie Cremer de tweede Duitse strafcorner achter keeper Daphne Touw en twee minuten later bracht Britta Becker, na nonchalant balverlies van libero Frederieke Grijpma, Oranje op een onoverbrugbare achterstand.

Aangeslagen en met tranen in de ogen verwerkten de speelsters op het kunstgras van het universiteitscom-

Aanvoerder Noor Holsboer (rechts) was één van de weinige speelsters die in Dublin tot een aanvaardbaar niveau kwam.

plex in Dublin de 1-2 nederlaag en de uitschakeling voor de halve finale. Het komend jaar wacht Oranje in ieder geval het Olympisch kwalificatietoernooi in Kaapstad (Zuid-Afrika), want alleen wereldkampioen Australië, Olympisch kampioen Spanje en gastland Amerika zijn automatisch geplaatst voor de Spelen in Atlanta (1996).

Samen met Korea, China en Spanje moest Oranje spelen om de vijfde tot en met de achtste plaats. Niet geheel onbelangrijk, want de inzet was deelname aan het toernooi om de Champions Trophy, volgend jaar september in Argentinië.

In het duel tegen Spanje was het voornamelijk aan Daphne Touw te

danken, dat Nederland de winst (2-0) binnenhaalde. Een dag later tegen Korea (de 50e interland van Jeannette Lewin) verzuimde een nauwelijks geïnspireerd Oranje in de eerste helft afstand te nemen. Na de rust dicteerden de Koreaanse dames de wedstrijd. Na tien minuten keek Oranje tegen een 0-2 achterstand aan. Het verlies betekende niet alleen dat Nederland op een teleurstellende zesde plaats eindigde, maar tevens dat Oranje niet mag deelnemen aan het toernooi om de Champions Trophy, volgend jaar september in Argentinië. Alleen de nummers één tot en met vijf van Dublin (Australië, Argentinië, Amerika, Duitsland en Korea) plus Olympisch kampioen Spanje zullen daarvoor van de FIH een uitnodiging ontvangen. Voor de eerste keer in de geschiedenis (sinds 1987 wordt eens in de twee jaar bij de dames om de Champions Trophy gespeeld) zal het Nederlands team ontbreken bij dit toernooi.